

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1936 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Genom en den 28 februari 1936 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 121, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., vilken lag med ändrad lydelse av 1 och 3 §§ enligt lagen den 15 juni 1935 (nr 326) gäller till och med den 30 juni 1936, skall äga fortsatt giltighet efter sistnämnda dag till och med den 30 juni 1937.

I fråga om de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan hänvisa till propositionen.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition den 12 januari 1934 (nr 56) förelagt riksdagen förslag till lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., att gälla tills vidare till och med den 30 juni 1935, tillkännagav riksdagen i skrivelse den 7 februari 1934 (nr 15), att riksdagen bifallit propositionen. I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag om fullgörande i vissa fall av

betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m. (Svensk författningssamling nr 19).

I proposition den 17 maj 1935 (nr 246) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1936 av nämnda lag, dock att 1 och 3 §§ i lagen skulle från och med den 1 juli 1935 hava viss ändrad lydelse. Sedan riksdagen i skrivelse den 7 juni 1935 (nr 297) anmält, att riksdagen bifallit propositionen, utfärdades lag i ämnet den 15 juni 1935 (Svensk författningssamling nr 326).

Lagen om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m. har i dess nu gällande avfattning följande lydelse:

1 §.

Har i främmande stat rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts, äge Konungen, i den mån så prövas nödigt för vinnande av betalningsutjämning (clearing), efter hörande av fullmäktige i riksbanken förordna, att den, som är betalningsskyldig för vara, härrörande från den främmande staten, eller eljest är pliktig att utgiva betalning för fordran, som tillkommer någon i den staten eller som från sådan fordringsägare övergått å annan, skall fullgöra betalningsskyldigheten

a) om clearingavtal slutits med den främmande staten, genom att på villkor, som stadgas i avtalet, inbetala beloppet i riksbanken eller i annan av Konungen angiven bank eller ock i särskild för ändamålet inrättad kassa; samt

b) i annat fall genom beloppets insättande i bank eller kassa, varom under a) förmåles, å räkning, varöver förfogande icke må ske i vidare mån än Konungen bestämmer.

I förordnande, som nu sagts, äge Konungen föreskriva, i vilket myntslag betalningen skall fullgöras.

2 §.

I fall då förordnande meddelas om insättning av medel å räkning, som i 1 § under b) avses, äge Konungen, där omständigheterna därtill föranleda, tillika förordna, att den, som har fordran hos någon i den främmande staten men på grund av där vidtagna inskränkningar i rätten att förfoga över betalningsmedel ej kan erhålla betalning, skall äga utbekomma betalning av insatta medel mot det att han för clearing av fordringar, för vilkas gäldande insättningar skett, avstår så mycket av sin egen fordran, som svarar mot uppuret belopp.

3 §.

Konungen äge meddela erforderliga föreskrifter för verkställande av förordnande, varom ovan sagts, så ock till förhinderande av åtgärder, som äro ägnade att uppenbart motverka vinnandet av med sådant förordnande avsett ändamål.»

Förordnanden jämlikt ifrågavarande lag hava av Kungl. Maj:t hittills meddelats dels i förhållande till Turkiet (kungörelsen den 22 juni 1934 (nr 348) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Turkiet), dels i förhållande till Tyska riket (kungörelsen den 28 augusti 1934

(nr 464) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Tyska riket), *dels* i förhållande till Estland (kungörelsen den 27 mars 1935 (nr 72) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Estland m. m.), *dels* i förhållande till Lettland (kungörelsen den 27 mars 1935 (nr 71) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Lettland m. m.), *dels ock* i förhållande till Italien (kungörelsen den 28 juni 1935 (nr 381) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Italien m. m.). Samtliga förordnanden äro grundade på särskilda med respektive länder avslutade betalningsöverenskommelser, vilka i allmänhet gälla tills vidare med viss uppsägningsfrist.

Då lagbestämmelserna upphöra att gälla med utgången av juni 1936, har inom handelsdepartementet till övervägande upptagits frågan om utsträckande av lagens giltighetstid. I anledning härav har inom departementet upprättats ett utkast till lag om fortsatt giltighet av nyssnämnda lag, vari föreslagits en giltighetstid av ytterligare ett år.

Över berörda utkast hava kommerskollegium, clearingnämnden och fullmäktige i riksbanken avgivit yttranden. Samtliga hörda myndigheter tillstyrka, att lagens giltighetstid förlänges i enlighet med vad i utkastet föreslagits.

Utskottet har vid sin granskning av förevarande proposition ej funnit anledning till erinran mot densamma och får alltså hemställa,

Utskottet.

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 17 mars 1936.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Klefbeck, Velander, Löfgren, Norling, Ekströmer* och *Henriksson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Nilsson* i Antnäs, *Hedlund* i Östersund och *Olsson* i Mellerud, fröken *Wellin* samt herrar *Johansson* i Bro, *Björling* och *Lindberg* i Stockholm.